

شناختی از پوشاک قوم لر (2)

استان کهگیلویه و بویراحمد

" بخش دوم (پوشاک زنان) "

پوشاک زنان این سامان برخلاف پوشاک مردان کمتر دستخوش تغییر گردیده است. شکل و شمایل سنتی خود را حفظ کرده ، فقط به لحاظ جنس به تناسب زمان و مکان تغییراتی را در بر داشته است. رنگ های قرمز، تند و شاد از رنگهای مورد پسند زنان به حساب می آید. از جمله انواع پوشاک زنان که کهنه و متروک افتاده و امروزه کمتر استفاده می شود یکی ، دستمال لاکی یا به دیگر عبارت چارقد لاکی و لچک می باشد. چارقد لاکی به رنگ مشکی و دارای خط هایی قرمز و از جنس ابریشم مصنوعی است. انتهای آن ریشه ریشه است . به دور سر پیچیده می شد و با یک گره آن را به پشت سر رها می کرده اند که تا کمر پایین می آمده و در زیر آن روسری و لچک بسته می شده است.

* لچک : (lachak) از به هم دوختن دو تکه پارچه بر روی هم به قسمی که جلوی آن دارای انحنای فرورفتگی

و در قسمت عقب سر مدور بریده می شد و با دوخت نخهای ممتد از روی آن پیوستگی دو تکه

پارچه بیشتر بوده است. لچک هایی که برای میهمانی و یا عروسی دوخته می شد با سکه های

طلا و یا نقره گوشه دار مزین می گشته است.

لباس زنان این سامان تشکیل شده از : روسری ، دلگ یا ارخلق ، جومه ، زیرپوش ، تمبون ، جوراب و کفش.

اینک به شرح هر کدام از این پوشاک ها خواهیم پرداخت.

::: روسری: روسری که با نام کهنه هم خوانده می شود پارچه نازک و مشبک و سیاه رنگی است که برای دختران

سفید و یا رنگارنگ مورد استفاده است. به شکل لوزی برش داده می شود و بولک هایی بر آن

می دوزند. و به وسیله سوزن قفلی در زیر گلو بسته می شود.

::: دلگ : dalg - که با نام ارخلق arxaleq نیز خوانده می شود . دلگ زنان با دلگ مردان تفاوت دارد. از جنس

مخمل و به رنگهای بنفش و قرمز و سبز و مشکی مورد استفاده قرار می گیرد. دارای آستری از نوع

چیت گلداز است و آستین آن تنگ و چسبنده به بازو و سر آستین آن گشاد است. دو تکه پارچه از

جنس مخمل برش داده شده و در دو پهلو دلگ دوخته اند که چند لایه پارچه درون آن می نهند و با

دوختن نخهای ممتد آنرا ضخیم می کنند و برای زیبایی بیشتر چند سکه طلا یا نقره گوشه دار نیز به

پایین یا دور آن می دوزند. اطراف و سر آستین دلگ را نوار یا براق که در گویش محلی قیطون که همان

قیطان است به رنگهای طلایی یا قرمز یا سبز می دوزند . جلوی دلگ باز است و برای بستن سرآستین

آن از دگمه های فلزی که بر روی هم سوار می شوند استفاده می کنند. یقه آن بدون آهار است و

تا ابتدای برجستگی سینه باز می شود. زیر بغل آن بصورت مثلثی و باز است تا ضمن جریان داشتن

هوا ، حرکت دست ها نیز به راحتی انجام گیرد.

جومه : joma - که آنرا به تعبیری پیراهن باید نامید. تا قوزک پا می رسد و در دو پهلو چاک بلندی دارد که از قوزک تا بالاتر از زانو است و در راس چاکها دو سکه نقره ای دوخته شده که مانع پاره شدن و یا بالا رفتن پیراهن می شود. جومه آهار یقه ندارد و دو دگمه یا بیشتر در قسمت پشت گردن است. جلوی آن گرد است.

زیر پوش : پارچه ای است نازک با آستین کوتاه دارای دو چاک در دو پهلو که در رنگهای مختلف مورد استفاده قرار می گیرد.

تمبون : Tombon - که نام دیگر آن زرجومه zerjoma به معنی پایین تر از پیراهن است. نقش دامن را در لباس زنان شهری دارد. شامل چند لایه پارچه به طول 7 تا 20 متر در رنگ های مختلف است و پایین تر از قوزک پا و با نخ بافته ابریشمی یا پشم بافته شتر به کمر بسته می شود. در میهمانی و یا عروسی پوشیدن 5 تا 6 تمبون الزامی است. روی آن گرانترین آنان و به دورش چند نوار یا قیطان رنگی دوخته می شود . پایین تمبون که حاشیه یا دمه dama نام دارد، چین های ممتد و بیشتر سیاه رنگ می باشد.

زیرین آن که شلیته گفته می شود قرمز رنگ و همیشه پوشش دیگری بر روی آن قرار دارد.

(در بخش گالری تصاویر می توانید نمونه هایی از پوشش مردان و زنان قوم لر را مشاهده فرمایید .)

وبلاگ کرانه گمنام

<http://www.denaboy.persianblog.ir>

denaboy@inbox.com

مدیر وبلاگ : فرید نیک اقبال

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.